

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (juliol 2013)

BALL, Terence; BELLAMY, Richard (eds.). *Historia del pensamiento político del siglo XX*. Madrid: Ediciones AKAL, 2013. 779 págs. [14 x 22].

Amb *Historia del pensamiento político del siglo XX* es tanca la prestigiosa col·lecció Cambridge Histories of Political Thought, centrada en aquest volum a analitzar els corrents polítics més importants del segle passat. Els seus editors reconeixen que els autors de cada capítol no comparteixen la mateixa ideologia, oferint d'aquesta manera una gran quantitat de temàtiques analitzades des de diferents posicionaments, els quals prenen conservar la imparcialitat sense pretendre presentar-se com a objectius. Precisament, la pròpia diversitat de temes tractats i de metodologies utilitzades resulta el millor antídot contra les inevitables “desviacions ideològiques”.

Els capítols s'estructuren de forma temàtica i s'ordenen de manera cronològica, incorporant alguns específicament dedicats a un teòric en concret (Keynes, Weber, Freud...), dins del marc teòric occidental, concepte difícil de delimitar per als propis editors. Els temes seleccionats intenten reflectir les qüestions d'interès del seu context històric fugint del presentisme i donant més importància a la seva influència ideològica que no pas a les seves aplicacions pràctiques, la qual cosa no implica obviar els seus resultats polítics concrets.

Un dels reptes de l'obra en qüestió és analitzar la naturalesa del pensament polític durant un període en el qual que s'ha fragmentat i dispersat. El nucli de la teoria política ja no és exclusivament l'Estat. Ara aquest ha de compartir protagonisme amb ONGs, multinacionals, entitats regionals, moviments socials...etc. Per aquest motiu el llibre ha hagut d'incloure temàtiques com l'aparició i el desenvolupament de moviments socio-polítics com el feminismisme i l'ecologisme, la reacció de l'islam polític davant la globalització occidental, o la influència del modernisme en l'art. Partint des de 1880, pel fet que tota cronologia no deixa de ser una convenció i que bona part dels programes polítics del segle XX procedeixen del segle anterior, el llibre repassa el pensament polític lligat a l'evolució històrica del món contemporani, des de l'imperialisme vuitcentista, l'alternativa socialista al capitalisme liberal i l'aparició de les democràcies de masses, fins a la Primera Guerra Mundial, la Revolució Russa, els feixismes, la Gran Depressió i l'Holocaust i la Segona Guerra Mundial; per passar a continuació al món de la Guerra Freda i la descolonització que conclou amb la suposada “fi de les ideologies”. Un final que els nous moviments socials i la crisi política i econòmica actual s'han encarregat de desmentir. En definitiva, una obra de referència per entendre una part fonamental de la història del segle XX sense caure en visions deterministes o mecanicistes de progrés lineal i continuat en la història de la humanitat. Un segle que, tal com recullen els editors, confirma sobradament les paraules de Lleó Trotsky quan afirmava que “*cualquiera que sólo quiera vivir una vida tranquila ha hecho mal naciendo en el siglo XX*”.

IHE
(Secretaria de la revista)

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL

ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (juliol 2013)

Traducción de la reseña anterior:

Con *Historia del pensamiento político del siglo XX* se cierra la prestigiosa colección Cambridge Histories of Political Thought, centrada en este volumen en analizar las corrientes políticas más importantes del siglo pasado. Sus editores reconocen que los autores de cada capítulo no comparten la misma ideología, ofreciendo de este modo una gran cantidad de temáticas analizadas desde diferentes posicionamientos, los cuales pretenden conservar la imparcialidad sin pretender presentarse como objetivos. Precisamente, la propia diversidad de temas tratados y de metodologías utilizadas resulta el mejor antídoto contra las inevitables “desviaciones ideológicas”.

Los capítulos se estructuran de forma temática y se ordenan de manera cronológica, incorporando algunos específicamente dedicados a un teórico en concreto (Keynes, Weber, Freud...), dentro del marco teórico occidental, concepto difícil de delimitar para los propios editores. Los temas seleccionados intentan reflejar las cuestiones de interés de su contexto histórico huyendo del presentismo y dando más importancia a su influencia ideológica que a sus aplicaciones prácticas, lo cual no implica obviar sus resultados políticos concretos.

Uno de los retos de la obra en cuestión es analizar la naturaleza del pensamiento político durante un periodo en el que se ha fragmentado y dispersado. El núcleo de la teoría política ya no es exclusivamente el Estado. Ahora éste ha de compartir protagonismo con ONGs, multinacionales, entidades regionales, movimientos sociales...etc. De ahí que el libro haya tenido que incorporar temáticas como la aparición y el desarrollo de movimientos socio-políticos como el feminismo y el ecologismo, la reacción del islam político ante la globalización occidental, o la influencia del modernismo en el arte.

Partiendo desde 1880, por el hecho de que toda cronología no deja de ser una convención y que buena parte de los programas políticos del siglo XX proceden del siglo anterior, el libro repasa el pensamiento político ligado a la evolución histórica del mundo contemporáneo, desde el imperialismo decimonónico, la alternativa socialista al capitalismo liberal y la aparición de las democracias de masas, hasta la Primera Guerra Mundial, la Revolución Rusa, los fascismos, la Gran Depresión y el Holocausto y la Segunda Guerra Mundial; para pasar a continuación al mundo de la Guerra Fría y la descolonización que concluye con el supuesto “fin de las ideologías”. Un final que los nuevos movimientos sociales y la crisis política y económica actual se han encargado de desmentir. En definitiva, una obra de referencia para entender una parte fundamental de la historia del siglo XX sin caer en visiones deterministas o mecanicistas de progreso lineal y continuado en la historia de la humanidad. Un siglo que, tal y como recogen los editores, confirma sobradamente las palabras de León Trotsky cuando afirmaba que “*cualquiera que sólo quiera vivir una vida tranquila ha hecho mal naciendo en el siglo XX*”.

IHE

(Secretaría de la revista)